

Μελέτη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των ανθρωπογενών παραγόντων σε φυσικούς πληθυσμούς στο νοτιότερο άκρο εξάπλωσής τους

Η Ελλάδα αποτελεί το νοτιότερο άκρο στο οποίο βρίσκονται σημαντικά δασικά και δενδροκομικά είδη. Οι πληθυσμοί τους που βρίσκονται στα όρια της γεωγραφικής εξάπλωσης των ειδών αναμένεται να επηρεαστούν σημαντικά από την επερχόμενη κλιματική αλλαγή.

Ειδικά τα δασικά είδη των οποίων τα νοτιότερα όρια της ευρωπαϊκής τους εξάπλωσης βρίσκονται στη Βόρεια Ελλάδα όπως η αγριοκερασιά, η σημύδα, η ερυθρελάτη και η βαλκανική πεύκη, είναι σημαντικά, όχι μόνο διότι ενδέχεται να κινδυνεύσουν με εξαφάνιση από τον ελληνικό χώρο λόγω της κλιματικής αλλαγής, αλλά και διότι οι γενετικοί τους πόροι, προσαρμοσμένοι στις τοπικές ξηρανθεκτικές συνθήκες, είναι ανεκτίμητης αξίας για τη μελλοντική ευρωπαϊκή δασοπονία, τα καλλιεργούμενα είδη και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Επιπλέον η Ελλάδα διαθέτει σημαντικούς οικοτόπους όπως ο Όλυμπος, η βόρεια Πίνδος και η Ροδόπη όπου ενδημούν σημαντικά φυτικά είδη μοναδικά παγκοσμίως.

Η Ελλάδα αποτελεί τον θεματοφύλακα ενός σημαντικού μέρους της ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας. Στην Ελλάδα απαντώνται πάνω από 6.300 διαφορετικά είδη σε ένα σύνολο περίπου 12.500 ευρωπαϊκών (51% των ευρωπαϊκών ειδών υπάρχουν στη χώρα μας). Η αποτίμηση, μελέτη, προστασία και αξιοποίηση της βιοποικιλότητας δεν αφορά μόνο τα πλαίσια μιας εθνικής προσπάθειας, αλλά αποκτά ευρωπαϊκές διαστάσεις καθώς τα οφέλη είναι τεράστια και πολυεπίπεδα.

Η αγριοκερασιά (*Prunus avium* L.) είναι ένα ευρέως διαδεδομένο, ευγενές πλατύφυλλο ευρωπαϊκό είδος που χαρακτηρίζεται από την διάσπαρτη κατανομή, τα μικρά μεγέθη πληθυσμών και την ανθρωπογενή εκμετάλλευση για την πολύτιμη και ανθεκτική ξυλεία του. Οι φυσικοί πληθυσμοί κινδυνεύουν όμως τόσο από ανθρωπογενείς παράγοντες όσο και από τις κλιματικές αλλαγές.

Το Ινστιτούτο Εφαρμοσμένων Βιοεπιστημών του ΕΚΕΤΑ, με στόχο την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και κατ' επέκταση την προστασία του περιβάλλοντος, μελέτησε τους πληθυσμούς αγριοκερασιάς του Ελλαδικού χώρου. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι πληθυσμοί αγριοκερασιάς του ύστερου ορίου φυσικής εξάπλωσης που βρίσκονται στη χώρα μας διατηρούν υψηλά επίπεδα γενετικής ποικιλότητας και γενετικής διαφοροποίησης. Επομένως αποτελούν πολύ σημαντικό γενετικό απόθεμα για τη διαίωνηση του είδους και τη γενετική βελτίωση των εδώδιμων ποικιλιών για ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την προστασία της βιοποικιλότητας σε σχέση με τις κλιματικές αλλαγές.

Επιπλέον, μέσα από τέτοιες μελέτες η Ελλάδα θα αποτελέσει το κέντρο αναφοράς για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην βιοποικιλότητα.

Πληροφορίες:

- Δρ. Παναγιώτης Μαδέσης [Τηλ. 2311 257531 / E-mail: pmadesis@certh.gr, www.certh.gr]
- Καθηγητής Φίλιππος Α. Αραβανόπουλος [Τηλ. 2310 992778 / E-mail: aravanop@for.auth.gr, <http://users.auth.gr/~aravanop/>]
- Αμαλία Δρόσου [Γραφείο Τύπου ΕΚΕΤΑ / Τηλ.: 2310 498264, 2310 498214 / E-mail: press@certh.gr / www.certh.gr]